

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000423

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-11-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН від 26.02.2026 №375

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бузецький Ігор Григорович

2. Ihor Buztskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-6767-2138

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.05

Назва наукової спеціальності: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-12-2025

Спеціальність за освітою: Технологія машинобудування

Місце роботи здобувача: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 65. 356. 02

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.33, 06.77.59

Тема дисертації:

1. Механізми формування та розвитку людського капіталу регіону
2. Mechanisms for the formation and development of human capital in the region

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню складного наукового завдання обґрунтування теоретично-методичних та прикладних засад побудови та функціонування механізмів формування та розвитку людського капіталу регіону. Обґрунтовано концептуальні засади побудови та функціонування механізму формування та розвитку людського капіталу регіону, в основу якої покладено ідентифікацію архітекtonіки вказаного механізму, як цілісної, багаторівневої та відтворювально-орієнтованої система елементів, зв'язків та інструментів управлінського впливу, що забезпечує накопичення, якісне оновлення та ефективне використання людського капіталу відповідно до стратегічних пріоритетів регіонального розвитку і просторової організації продуктивних сил з визначенням цільового, суб'єктно-об'єктного, ресурсно-інструментального та контрольно-аналітичного контурів, в межах яких функціонують принципово-нормативні конструкції та функціонально-структурні блоки елементів вказаного механізму, що дозволяє забезпечити системність,

узгодженість і адаптивність управлінських впливів, враховувати просторову неоднорідність регіону, інтегрувати соціальні та економічні компоненти відтворення людського капіталу й створити підґрунтя для підвищення конкурентоспроможності та стійкості регіонального розвитку. Виконано ідентифікацію особливостей формування людського капіталу регіону шляхом врахування змін у галузевій та товарній спеціалізації суб'єктів економічних відносин, проявів та тенденцій внутрішньої та зовнішньої трудової міграції, динамічність рівня кваліфікації робочої сили, а також фактори динаміки витрат та економічних результатів використання праці з урахуванням чинників інноваційного розвитку виробничих та комерційних процесів в діяльності суб'єктів економічних відносин. Обґрунтовано методичні засади оцінювання впливу соціально-економічних змін на механізм формування людського капіталу регіону, які передбачають пріоритетне врахування демографічних чинників, тенденцій інноваційного розвитку ключових галузей економічної активності, а також характеристики мобільності робочої сили. Визначено структурні характеристики процесів формування та розвитку людського капіталу на регіональному рівні шляхом виявлення ознак багатофазності, багаторівневості, диференційованості складових, просторовою неоднорідністю, інституційною поліцентричністю, циклічністю та відкритістю до зовнішніх впливів, що дозволяє створити теоретичну основу для побудови ефективних механізмів управління людським капіталом регіону з урахуванням його соціально-економічної специфіки та стратегічних завдань розвитку. Розвинуто наукове тлумачення дефініції «людський капітал регіону» через призму організації продуктивних сил, як складну, багатогранну та багаторівневу економічну категорію, яка ототожнює динаміку кількісних параметрів зайнятості з потребами регіональної економіки, рівнем освіти, професійної підготовки, інноваційної спроможності та мобільності робочої сили, що в сукупності характеризує здатність регіону до безперервного відновлення та якісного оновлення трудового потенціалу відповідно до структурних зрушень в економіці регіону, технологічних змін і стратегічних пріоритетів розвитку. Визначено стратегічні напрями регулювання розвитку людського капіталу з урахуванням його системної ролі у забезпеченні соціально-економічної стійкості, інноваційної спроможності та конкурентоспроможності регіонів, що передбачає забезпечення сталого демографічного відтворення та збереження людського потенціалу, модернізацію системи освіти та формування компетентісно-орієнтованого людського капіталу, зміцнення соціальної складової розвитку людського капіталу, стимулювання економічної реалізації та ефективне використання людського капіталу, інституційне забезпечення та координацію розвитку людського капіталу, а також зменшення регіональних і соціальних диспропорцій у розвитку людського капіталу. У першому розділі розглянуто еволюцію поглядів на закономірності та принципи формування людського капіталу, визначено особливості формування людського капіталу регіону, а також обґрунтовано методичні підходи до оцінювання розвитку людського капіталу регіону. У другому розділі ідентифіковано чинники формування людського капіталу, надано характеристику динаміки його джерел, окреслено особливості системи формування та розвитку людського капіталу регіону, основних детермінант і закономірностей його розвитку, а також виконано оцінку впливу соціально-економічних змін на механізм формування людського капіталу. У третьому розділі обґрунтовано архітекtonіку механізму формування та розвитку людського капіталу, визначено структурні характеристики процесів формування та розвитку людського капіталу на регіональному рівні, а також окреслено стратегічні напрями регулювання розвитку людського капіталу. Практичну цінність мають представлені у дослідженні рекомендації удосконалення комплексного оцінювання людського капіталу та запропоновані стратегічні орієнтири регулювання його розвитку.

2. The dissertation is devoted to solving a complex scientific task of substantiating the theoretical, methodological and applied principles of the construction and functioning of mechanisms for the formation and development of human capital in the region. The conceptual principles of the construction and functioning of the mechanism for the formation and development of human capital in the region are substantiated, which is based on the identification of the architectonics of the specified mechanism as a holistic, multi-level and reproduction-oriented system of elements, connections and instruments of managerial influence, which ensures the accumulation, qualitative renewal and effective use of human capital in accordance with the strategic priorities of regional development and spatial organization of productive forces with the definition of target, subject-object, resource-

instrumental and control-analytical contours, within which the principle-normative structures and functional-structural blocks of elements of the specified mechanism operate, which allows ensuring the systematicity, coherence and adaptability of managerial influences, taking into account the spatial heterogeneity of the region, integrating the social and economic components of human capital reproduction and creating a basis for increasing the competitiveness and sustainability of regional development. Methodological principles for assessing the impact of socio-economic changes on the mechanism of human capital formation in the region were substantiated, which provide for priority consideration of demographic factors, trends in innovative development of key sectors of economic activity, as well as characteristics of labor mobility. The structural characteristics of the processes of formation and development of human capital at the regional level have been determined by identifying the signs of multiphase, multilevel, differentiation of components, spatial heterogeneity, institutional polycentricity, cyclicity and openness to external influences, which allows creating a theoretical basis for building effective mechanisms for managing the human capital of the region, taking into account its socio-economic specifics and strategic development objectives. A scientific interpretation of the definition of "human capital of the region" has been developed through the prism of the organization of productive forces, as a complex, multifaceted and multilevel economic category that identifies the dynamics of quantitative parameters of employment with the needs of the regional economy, the level of education, professional training, innovative capacity and mobility of the workforce, which together characterizes the ability of the region to continuously restore and qualitatively update labor potential in accordance with structural shifts in the regional economy, technological changes and strategic development priorities. Strategic directions for regulating the development of human capital are determined, taking into account its systemic role in ensuring socio-economic stability, innovative capacity and competitiveness of regions, which involves ensuring sustainable demographic reproduction and preservation of human potential, modernization of the education system and formation of competence-oriented human capital, strengthening the social component of human capital development, stimulating economic implementation and effective use of human capital, institutional support and coordination of human capital development, as well as reducing regional and social disparities in human capital development. The first section examines the evolution of views on the patterns and principles of human capital formation, identifies the features of human capital formation in the region, and substantiates methodological approaches to assessing the development of human capital in the region. The second section identifies the factors of human capital formation, provides a description of the dynamics of its sources, outlines the features of the system of formation and development of human capital in the region, the main determinants and patterns of its development, and also assesses the impact of socio-economic changes on the mechanism of human capital formation. The third section substantiates the architecture of the mechanism of human capital formation and development, determines the structural characteristics of the processes of formation and development of human capital at the regional level, and outlines strategic directions for regulating human capital development. The recommendations presented in the study for improving the comprehensive assessment of human capital and the proposed strategic guidelines for regulating its development are of practical value.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бузецький І. Г. Засади формування та ефективного використання персоналу машинобудівного підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2010, № 6, Т. 2. С.

91-96. <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5fd8bcd9-4abb-4554-b74e-8ba22c91a97f/content>

- 2. Бузецький І. Г. Чинники формування та поповнення людського потенціалу. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2011, № 5, Т. 1. С. 129-132. <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6a08bbc2-93e6-41fd-9b95-73b6b9397a10/content>
- 3. Бузецький І. Г. Соціально-економічний розвиток в комплексі оціночних чинників формування людського потенціалу регіону. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2013, № 6, Т. 1. С. 69-72. <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a874183a-5b68-476d-80fa-ecd05ce742d2/content>
- 4. Бузецький І. Г. Складові елементи формування людського потенціалу регіону. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2017. № 6, т. 2. С. 43-47. <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/6259>
- 8. Бузецький І. Г. Інвестиційні механізми розвитку людського та ресурсного потенціалу аграрних підприємств регіону. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 1. С. 390-395. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-1-59>
- 9. Бузецький, І., & Вітковський, Ю. (2025). Інноваційно-інвестиційна політика як інструмент форсування розвитку людського капіталу. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences, 340(2), 511-517. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-340-81>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U003477, 0124U001624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котвицька Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Kotvitska

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0864-1470

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лупенко Юрій Олексійович
2. Юрій О. Лупенко

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6846-0300

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медвідь Вікторія Юріївна
2. Viktoriia Y. Medvid

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2257-6276

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Маренич Тетяна Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маренич Тетяна Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Олена Смігунова

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна